

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 22 września 2023 r.

Znak: WK-610/18/4/23

Pan
Maciej Kaczyński
Burmistrz
Łaz

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 15 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta i Gminy Łazy** za okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2023 r.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 24 lipca 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W 2022 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji na realizację zadania pn. „Przebudowa ul. Różanej z włączeniem do ul. Wiejskiej w Łazach”, w którym nieterminowo przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy. Powyższym naruszono art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), zamawiający w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.*

Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych dopiero w dniu 16 marca 2023 r. pod nr 2023/BZP 00138303 tj. po upływie 286 dni, pomimo, że protokół obioru końcowego inwestycji sporządzono i podpisano z datą 3 czerwca 2022 r.

Czynności w zakresie przeprowadzenia postępowania należały do Głównego Specjalisty ds. Zamówień Publicznych.

Wniosek nr 1

Zapewnić terminowe przekazywanie ogłoszenia o wykonaniu umowy, stosownie do art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- W 2020 r. Miasto Łazy udzieliło poręczenia wekslowego dla spółki PROMAX Sp. z o.o. wystawcy weksla własnego in blanco tytułem zabezpieczenia kredytu z przekroczeniem limitu udzielanych poręczeń i gwarancji określonych w budżecie Gminy Łazy na 2020 r., czym naruszono art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), w związku z art. 18 ust 2 pkt 9 lit. „i” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r, poz. 505 z późn. zm.).

Na podstawie deklaracji wekslowej bank miał prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadająca zadłużeniu w banku z tytułu kredytu w kwocie 4.000.000,00 zł na podstawie umowy kredytowej z dnia 3 stycznia 2019 r., łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami. Zgodnie z harmonogramem spłat stanowiącym załącznik do umowy kredytowej naliczone w 2019 r. odsetki od ww. kredytu wynosiły łącznie 977.044,26 zł.

Na dzień podpisania deklaracji wekslowej tj. na dzień 23 stycznia 2020 r. limit poręczeń i gwarancji określony przez Radę Miejską w Łazach w uchwale Nr XII/71/2019 z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Łazy na 2020 r. wynosił 4.000.000,00 zł. Limit udzielanych poręczeń i gwarancji zwiększono do kwoty 5.000.000,00 zł dopiero Uchwałą Nr XVI/105/20 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 24 czerwca 2020 r.

Ponadto, w ww. poręczeniu udzielonym na podstawie oświadczeń złożonych na deklaracji do weksla in blanco, nie określono terminu na jaki poręczenie zostało udzielone, nie określono także łącznej (maksymalnej) kwoty udzielonego poręczenia z uwzględnieniem odsetek, prowizji i innych kosztów, których bank miał prawo dochodzić w przypadku wypełnienia weksla, czym naruszono art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Deklarację wekslową podpisali: Pan Maciej Kaczyński – Burmistrz Łaz przy kontrasygnacie p. Barbary Cyganek – Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 2

Zapewnić udzielanie poręczeń spłaty zobowiązań w granicach limitu do zaciągania tego typu zobowiązań określonych przez Radę Miejską w Łazach z uwzględnieniem wymogów zawartych w art. 94 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Łazy uchwalanej w latach 2020 – 2023 ujmowano wydatki z tytuł udzielonego w 2020 r. poręczenia w kwocie udzielonego kredytu obejmujące tylko należność główną w wys. 4.000.000,00 zł, bez poręczonych należności ubocznych w postaci odsetek, czym naruszono art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przygotowania danych do Wieloletniej Prognozy Finansowej należały od dnia 30 maja 2022 r. do obowiązków p. Anny Furman - Skarbnika Gminy. Poprzednio funkcję Skarbnika Gminy pełniła p. Barbara Cyganek.

W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych - inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należała do p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz.

Wniosek nr 3

Ujmować w Wieloletniej Prognozie Finansowej wydatki z tytułu udzielonych poręczeń w wysokości obejmującej wartość nominalną udzielonego poręczenia, jak i należności uboczne w postaci odsetek, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W 2019 r. i w 2020 r. zaangażowano część środków subwencji oświatowej otrzymanych na poczet dochodów roku następnego na spłatę bieżących zobowiązań oraz zasilenie kont jednostek budżetowych. Naruszono tym przepisy art. 211 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.).*

Na dzień 31 grudnia 2019 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu wynosił 723.340,99 zł, w tym kwota dotacji w wysokości 103.579,52 zł do zwrotu w roku następnym. Natomiast zgodnie z wyciągiem bankowym, na rachunek bieżący budżetu 20 grudnia 2019 r. wpłynęła subwencja oświatowa na styczeń 2020 r. w wysokości 864.873,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 245.111,53 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu wynosił 667.051,43 zł, w tym kwota dotacji w wysokości 179.629,94 zł do zwrotu w roku następnym. Natomiast zgodnie z wyciągiem bankowym, na rachunek bieżący budżetu 21 grudnia 2020 r. wpłynęła subwencja oświatowa na styczeń 2021 r. w wysokości 909.734,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 422.312,51 zł

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, konieczność zaangażowania środków subwencji oświatowej otrzymanej w grudniu 2019 r. oraz 2020 r. na poczet roku następnego wynikała z sytuacji finansowej Gminy Łazy, a środki zostały wykorzystane na uregulowanie bieżących zobowiązań.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe były p. Barbara Cyganek – były Skarbnik Gminy, której powierzono obowiązki i odpowiedzialność w zakresie dyspozycji środkami pieniężnymi oraz p. Maciej Kaczyński – Burmistrz Łaz, który odpowiada za całość gospodarki finansowej jednostki.

Wniosek nr 4

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do art. 211 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.) w związku art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2267 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- W latach 2021 - 2022 dokonano wydatków, pomimo braku zabezpieczenia środków w planie finansowym wydatków Urzędu na jego realizację. Naruszono tym art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.). Przekroczenia planu wydatków nastąpiły w zakresie wydatków o łącznej wartości 555.345,56 zł poniesionych w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:
- w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdział 75095 „Pozostała działalność”, § 4510 „Opłaty na rzecz budżetu państwa”:
 - wg stanu na dzień: 8 lutego 2021 r. na kwotę 1.001,90 zł, 9 lutego 2021 r. na kwotę 1.201,90 zł, 11 lutego 2021 r. na kwotę 1.301,90 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 22 Burmistrza Łaz z dnia 26 lutego 2021 r. o kwotę 3.000,00 zł,
 - wg stanu na dzień 27 grudnia 2021 r. na kwotę 181,90 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 162 Burmistrza Łaz z dnia 28 grudnia 2021 r. o kwotę 18.000,00 zł;
 - w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdział 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” wg stanu na dzień 17 września 2021 r., na kwotę 499,28 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 107 Burmistrza Łaz z dnia 30 września 2021 r. o kwotę 1.000,00 zł,
 - w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdział 80150 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych”, § 2540 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty” wg stanu na dzień 28 października 2021 r. na kwotę 6.263,14 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 131 Burmistrza Łaz z dnia 29 października 2021 r. o kwotę 6.265,00 zł,
 - w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdział 80101 „Szkoły Podstawowe”, § 2540 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty” wg stanu na dzień 13 grudnia 2021 r. na kwotę 137.992,02 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 155 Burmistrza Łaz z dnia 15 grudnia 2021 r. o kwotę 191.984,01 zł,
 - w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdział 60004 „Lokalny transport zbiorowy”, § 2330 „Dotacja celowa przekazana do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” wg stanu na dzień 10 grudnia 2021 r. na kwotę 8.196,00 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 158 Burmistrza Łaz z dnia 20 grudnia 2021 r. o kwotę 11.450,00 zł,
 - w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdział 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4260 „Zakup energii” wg stanu na dzień 16 grudnia 2021 r. na kwotę 4.038,92 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 158 Burmistrza Łaz z dnia 20 grudnia 2021 r. o kwotę 5.000,00 zł,
 - w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdział 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników” wg stanu na dzień 21 grudnia 2021 r. na kwotę 7.699,67 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 162 Burmistrza Łaz z dnia 28 grudnia 2021 r. o kwotę 10.000,00 zł,
 - w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdział 75095 „Pozostała działalność”, § 4430 „Różne opłaty i składki” wg stanu na dzień 14 lipca 2022 r. na kwotę 2.644,38 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 105 Burmistrza Łaz z dnia 18 lipca 2022 r. o kwotę 2.650,00 zł,
 - w dziale „Kultura fizyczna”, rozdział 92605 „Zadania w zakresie kultury fizycznej”, § 3250 „Stypendia różne” wg stanu na dzień 8 listopada 2022 r. na kwotę 934,00 zł, zwiększenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 178 Burmistrza Łaz z dnia 15 listopada 2022 r. o kwotę 10.000,00 zł.
- Kwalifikacji do zapłaty ze środków budżetu wg podziałek klasyfikacji budżetowej dokonywali zarówno pracownicy wydziałów merytorycznych tj.: Wydziału Ogólno-Administracyjnego, Wydziału

Gospodarki Komunalnej, Lokalowej i Ochrony Środowiska, Wydziału Rozwoju i Komunikacji Społecznej, Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia jak i Główny Księgowy Urzędu oraz p. Ilona Pelon – Sekretarz Gminy.

Wstępna kontrola zgodności operacji gospodarczej z planem finansowym dokonana została przez: p. Annę Furman – Skarbnika Gminy, p. Barbarę Cyganek – byłego Skarbnika Gminy oraz Głównego Księgowego Urzędu.

Wydatki do wypłaty były zatwierdzane przez p. Ilonę Pelon – Sekretarza Gminy i p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz.

Wniosek nr 5

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Miejskiego w Łazach, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Łazach w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust. 3, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie podatków lokalnych:

- *W latach 2019 - 2023 do dnia kontroli, zaniechano przeprowadzenia czynności mających na celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano do złożenia korekt informacji i deklaracji podatkowych, a także do złożenia wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia.*

Powyższym naruszono art. 272 pkt 2 i pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2, art. 198 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1448 z późn. zm.).

Dotyczyło to trzech podatników (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) o numerach kart kontowych: PN006434/F, PN001596/F i PN000751/PN, którzy nie wykazali do opodatkowania budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach ww. podatników, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, znajdowały się budowle m.in. parkingi wyłożone kostką brukową, zapewniające miejsca postojowe dla klientów, których nie deklarowano w złożonych informacjach na podatek od nieruchomości.

W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatników o nr PN001596/F i PN000751/P, do złożenia wyjaśnień w zakresie faktycznego sposobu użytkowania i zagospodarowania posiadanych nieruchomości, w zakresie podatnika o nr PN006434/F wysłano pismo do Starostwa Powiatowego w Zawierciu o udzielenie informacji dotyczącej wprowadzenia do ewidencji gruntów i budynków operatu z zakończenia prac.

- *W 2022 r. zaniechano wezwania podatnika o nr PN001857/P do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2022 r, pomimo niedopełnienia obowiązku jej złożenia w terminie do 31 stycznia 2022 r. Naruszono tym art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.), w związku z art.272 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.).*

Nie wezwano także podatnika do złożenia wyjaśnień w zakresie niezłożenia ww. deklaracji, stosownie do art. 274a § 1 ww. ustawy, a następnie nie wszczęto postępowania z urzędu celem opodatkowania nieruchomości, której podatnik był właścicielem, na podstawie art. 165 tej ustawy.

Podatnik deklarację na podatek od nieruchomości na 2022 r. złożył bez wezwania w dniu 10 października 2022 r., na podstawie której dokonano w tym dniu przypisu podatku na karcie kontowej podatnika.

- W 2023 r. (do dnia kontroli) organ podatkowy, stosownie do art. 274 § 1 pkt 1 i pkt 2 oraz 274 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, zaniechał skorygowania nieprawidłowo wypełnionej przez podatnika o nr PN001857/P deklaracji na podatek od nieruchomości na 2023 r. oraz doręczenia uwierzytelnionej skorygowanej kopii deklaracji podatnikowi wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego. Organ podatkowy nie wystąpił też o skorygowanie ww. deklaracji, pomimo zastosowania przez podatnika błędnej stawki podatkowej za grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą w wys. 1,16 zł/ m², zamiast stawki ustalonej przez Radę Miejską w Łazach uchwałą Nr XLI/256/2022 z dnia 15.09.2022 r. w wys. 1,01 zł/m². Zadeklarowany przez podatnika podatek wynosił 1.320,00 zł, natomiast podatnikowi przypisano podatek wg. prawidłowej stawki w wys. 1.149,00 zł.

W trakcie kontroli, postanowieniem z dnia 15 czerwca 2023 r. zawiadomiono podatnika o nieprawidłowo obliczonym podatku w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2023 r. na kwotę 1.320,00 zł i określono wysokość zobowiązania w wys. 1.149,00 zł.

Ponadto, organ podatkowy skorygował z urzędu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 4 kwietnia 2023 r. złożoną przez spadkobiercę podatnika o nr PN000872/F oraz naliczył podatek od nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą za 1050 m², pomimo, że podatnik wykazał w złożonej informacji powierzchnię związaną z działalnością gospodarczą o pow. 1005 m². Organ podatkowy nie doręczył podatnikowi uwierzytelnionej skorygowanej kopii informacji na podatek od nieruchomości podatnikowi wraz z informacją o związanej z korektą informacji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego. Organ podatkowy nie wystąpił też o skorygowanie ww. informacji na podatek.

Pracownicy urzędu wyjaśnili, że podatnik odebrał decyzję podatkową za 2023 r. w dniu 4 kwietnia 2023 r., nie wniósł uwag do opodatkowania, nie złożył odwołania do decyzji podatkowej do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Zadania związane z przyjmowaniem, sprawdzaniem poprawności i rzetelności składanych przez podatników informacji i deklaracji podatkowych, wymiaru podatku od nieruchomości oraz wydawaniem decyzji wymiarowych należały do Inspektorów ds. wymiaru podatków w Wydziale Finansowym Urzędu Miejskiego w Łazach. Nadzór w tym zakresie sprawowały: od dnia 30 maja 2022 r. p. Anna Furman – Skarbnik Gminy Łazy, a poprzednio p. Barbara Cyganek – były Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Łazach wykonującymi zadania związane z wymiarem podatków i opłat, w zakresie terminowości składanych przez podatników informacji, deklaracji na podatek od nieruchomości oraz prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających tych deklaracji, informacji, jak

również dokonywania ich korekt, stosownie do art.272 pkt 1 lit. a, art. 272 pkt 2 i pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2, art. 274 § 1 pkt 1 i pkt 2, art. 274 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.),

w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 6 ust. 1 i 3, ust. 6 oraz art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70.), mając na uwadze art.68 oraz 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn zm.).

Wniosek nr 7

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatników o numerach kart kontowych PN006434/F, PN001596/F i PN000751/PN, mając na uwadze art. 1a ust. 1 pkt 2 i 3, art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz art. 6 ust. 3, ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania.

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W dniu 2 marca 2023 r. sporządzono wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze bezprzetargowej w formie wkładu niepieniężnego do spółki z o.o. oznaczonych jako działki nr: 860/188, 860/190, 860/191, 860/192, 860/193, 860/194 położonych w Łazach, pomimo że na dzień przygotowania tego wykazu nie została określona wartość nieruchomości w formie operatu szacunkowego, na podstawie której powinna zostać wskazana w ww. wykazie cena nieruchomości. Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 6 w związku z art. 35 ust. 1, art. 37 ust. 2 pkt 7, art. 67 ust. 1, art. 7 i art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. z 2023 r., poz. 344). Stosownie do wskazanych powyżej przepisów w wykazie określa się cenę nieruchomości, cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości, a jeżeli istnieje potrzeba określenia wartości nieruchomości, wartość tę określają rzeczoznawcy majątkowi. Rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego.*

Operat szacunkowy, którym ustalono wartość ww. nieruchomości na kwotę 855.000,00 zł został sporządzony w dniu 3 marca 2023 r. tj. dzień po sporządzeniu wykazu nieruchomości do publicznej wiadomości. W wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia jako cenę nieruchomości również wskazano kwotę 855.000,00 zł, wykaz ten został podany do publicznej wiadomości w dniu 3 marca 2023 r.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu wynikało, że w dniu 2 marca 2023 r. sporządzono projekt ww. wykazu nieruchomości, natomiast wykaz ten uzupełniono o cenę dopiero po sporządzeniu operatu szacunkowego określającego wartość nieruchomości i w ostatecznej wersji opublikowano

w dniu 3 marca 2023 r., przez pomyłkę nie dokonano zmiany daty sporządzenia wykazu z 2 marca 2023 r. na 3 marca 2023 r.

Zadania w zakresie sporządzania dokumentacji związanej ze zbyciem nieruchomości należały do pracowników Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Wydziału.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 w związku z art. 67 ust. 1, art. 7 i art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rachunkowości:

- W latach 2019 - 2023 (do dnia kontroli), nieprawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” środki finansowe otrzymane na realizację projektów unijnych oraz inne środki otrzymane na realizację zadań Gminy, zamiast w księgach rachunkowych budżetu (organu) na koncie 133 „Rachunek budżetu”.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Na dzień 31 grudnia 2019 r., na dzień 31 grudnia 2021 r. i na dzień 31 grudnia 2022 r. jednostka budżetowa – urząd, posiadała na subkontach konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki” niewykorzystane środki, które nie zostały przekazane do budżetu Gminy Łazy w następujących wysokościach:

- saldo na dzień 31 grudnia 2019 r.: 1.129.438,26 zł, w tym:
 - r-k nr 44(...)118 – saldo: 105.487,22 zł, dot. projektu „Rewitalizacja zdegradowanego budynku KTS w Łazach i placu w celu adaptacji na Centrum Usług Społecznych” realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie z dnia 4 stycznia 2019 roku.
 - r-k nr 88(...)102 – saldo: 28.821,12 zł, dot. realizacji projektu „Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej w Gminie Łazy” realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z udziałem środków unijnych z dnia 2 grudnia 2021 roku.
 - r-k nr 33(...)122 – saldo: 368.736,02 zł, dot. realizacji projektu „Modernizacja ul. Bystrzynowskiej w Niegowonicach” realizowanego na podstawie umowy w ramach Funduszu Dróg Samorządowych na podstawie umowy z dnia 8 listopada 2019 r.
 - r-k nr 60(...)121 – saldo: 626.389,72 zł, dot. realizacji projektu „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w podregionie sosnowieckim – Irządze, Łazy, Poręba, Sosnowiec, Szczekociny, Zawiercie” na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z dnia 15 listopada 2019 r.
- saldo na dzień 31 grudnia 2021 r.: 551.165,75 zł, w tym:
 - r-k nr 47(...)161 – saldo: 155.572,96 zł, dot. realizacji projektu „Rozwój usług społecznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodzin w Gminie Łazy” na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z udziałem środków unijnych z dnia 15.12.2020 r.
 - r-k nr 20(...)162 – saldo: 395.592,79 zł, dot. realizacji projektu pod nazwą „Kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uczniów ze Szkół Podstawowych” na podstawie umowy z dnia 15.02.2021 r.
- saldo na dzień 31 grudnia 2022 r.: 518.098,30 zł, w tym:
 - r-k nr 47(...)161 – saldo: 49.917,50 zł, dot. realizacji projektu „Rozwój usług społecznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodzin w Gminie Łazy” na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z udziałem środków unijnych z dnia 15.12.2020 r.
 - r-k nr 30 (...)176 – saldo: 377.326,71 zł, dotyczący projektu pod nazwą „Cyfrowa Gmina Łazy” na podstawie umowy o powierzenie grantu z dnia 06.04.2022 r.
 - r-k nr 73(...)178 – saldo: 11.088,15 zł, dot. zadania pod nazwą „Pomoc obywatelom Ukrainy”.
 - r-k nr 78(...)185 – saldo: 79.765,94 zł, dot. zadania pod nazwą „Zakup preferencyjny paliwa stałego dla gospodarstw domowych”. Kwota pozostała na rachunku to środki wpłacone przez mieszkańców na zakup węgla.

Powyższe kwoty zostały wykazane w Bilansie Urzędu Miejskiego odpowiednio za 2019 r., 2021 r. i 2022 r. w poz. II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia”.

Z wyjaśnień pracowników wynikało, że środki związane z realizacją projektów unijnych w latach 2019-2022, jak i w latach poprzednich, wpływały bezpośrednio na wyodrębnione rachunki bankowe w Urzędzie Gminy i ujmowane były w ewidencji księgowej Urzędu Gminy na kontach analitycznych prowadzonych do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” na podstawie wyciągów bankowych, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości. Przyjęty sposób księgowania w Urzędzie Gminy i ujęty w polityce rachunkowości pozwalał na prowadzenie ewidencji wszystkich zdarzeń dotyczących poszczególnych projektów w sposób przejrzysty, zgodny z wymogami zawartej umowy. Z uwagi na wcześniej podjęte decyzje, związane ze sposobem ewidencji projektów unijnych, nie ma możliwości zmiany sposobu ich ujęcia w księgach w trakcie ich realizacji. Rok 2023 jest ostatnim, w którym takie projekty są realizowane.

Nadzór nad prowadzeniem gospodarki finansowej Gminy Łazy, w tym w zakresie rozliczeń finansowych, należał od dnia 30 maja 2022 r. do p. Anny Furman – Skarbnika Gminy.

Poprzednio funkcję Skarbnika Gminy pełniła p. Barbara Cyganek – były Skarbnik Gminy Łazy.

Osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy, w myśl art. 53 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn zm.) był p. Maciej Kaczyński – Burmistrz Łaz.

Wniosek nr 9

Zapewnić ewidencjonowanie środków uzyskanych na realizację projektów ze środków unijnych oraz środków uzyskanych na realizację zadań własnych gminy w księgach rachunkowych budżetu, a także doprecyzować zapisy dotyczące zasad polityki rachunkowości w ww. zakresie, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 133 „Rachunek budżetu” określonymi w załącznikach nr 2 do rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), art. 10 ust.1 pkt 3 lit. a., art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz.120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- Do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo prowadzono ewidencję do pozabilansowego konta 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”, co polegało na ewidencjonowaniu zmian planu wydatków Urzędu w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej, które dokonywane były w trakcie miesiąca pod datą ostatniego dnia danego miesiąca.

Taki sposób ujmowania zmian planu finansowego Urzędu w ewidencji pozabilansowej konta 980 ustalono w polityce rachunkowości (planie kont dla jednostki Urzędu Miejskiego w Łazach) przyjętej zarządzeniem Nr 163 Burmistrza Łaz z dnia 31 grudnia 2012 (ze zmianami).

Zmiany planu finansowego wydatków Urzędu, tj. zmniejszenia i zwiększenia tego planu, ewidencjonowano pod datą zarządzenia kierownika jednostki w sprawie zmiany planu w ewidencji szczegółowej prowadzonej do pozabilansowego konta budżetu (organu) 992 – „Planowane wydatki budżetu”.

Powyższe było niezgodne z opisem tych kont zawartym w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

Prawidłowe zorganizowanie rachunkowości jednostki należało do zadań Skarbnika Gminy, funkcję tą pełniła od dnia 30 maja 2022 r. p. Anna Furman. Poprzednio funkcję Skarbnika Gminy pełniła p. Barbara Cyganek.

Wniosek nr 10

Dostosować opis ewidencjonowania zmian planu finansowego Urzędu Miejskiego w Łazach w ewidencji szczegółowej do konta pozabilansowego 980 do zgodności z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 października 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), oraz zapewnić ujmowanie tych zmian w ewidencji szczegółowej do tego konta w sposób określony w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a., art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz.120 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie** **14** **dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg